

27/10/2017

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Δ/νση: Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας: 10192 Αθήνα
Πληροφορίες: N.Μυλωνάς
Τηλέφωνα: 213-1513811
FAX: 213-1513512
E-mail: vouli2@prv.ypeka.gr

Αθήνα, 20-10-2017

Αρ. Πρωτ. 2870

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ. Μάνο Κόνσολα

ΘΕΜΑ: «Απάντηση σε Ερώτηση»

ΣΧΕΤ: α) Η με αριθμό πρωτ. 8445/4-9-2017 Ερώτηση

Σε απάντηση της (α) σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από το Βουλευτή κ. Μάνο Κόνσολα σας γνωρίζουμε ότι:

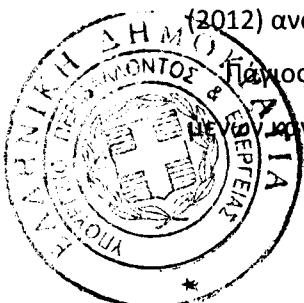
Η γεωθερμική ενέργεια αποτελεί την πιο σταθερή και αξιόπιστη μορφή ΑΠΕ ενώ έχει μηδαμινή περιβαλλοντική επίδραση και σχεδόν μηδενική αισθητική όχληση μετά την ολοκλήρωση των σχετικών υποδομών και πάντα εφόσον έχουν ληφθεί όλα τα απαιτούμενα μέτρα (σχεδιασμού και ασφαλείας).

Βασικό όμως χαρακτηριστικό της γεωθερμικής ενέργειας είναι ότι εντοπίζεται σε περιοχές με έντονη ηφαιστειακή και τεκτονική δραστηριότητα (όπως ο ελληνικός χώρος) με χαρακτηριστικότερα παραδείγματα την Ισλανδία, τη Χαβάη και την Τουρκία.

Η ουσιαστικά ανύπαρκτη αισθητική όχληση των μονάδων γεωθερμικής ενέργειας οδηγεί παγκοσμίως στην ανάπτυξη πολλών δραστηριοτήτων που χωροθετούνται γύρω από τις γεωθερμικές εγκαταστάσεις και είναι άρρηκτα δεμένες με αυτές με έμφαση τον ιαματικό τουρισμό και την ευεξία (π.χ. το blue lagoon geothermal spa -Ισλανδία). Πρέπει επίσης να υπογραμμιστεί ότι οποιαδήποτε ανθρώπινη δραστηριότητα λαμβάνει χώρα ειδικά σε γεωλογικά ενεργές περιοχές όπως ένα ηφαίστειο (ειδικά όλες όσες περιλαμβάνουν ανθρώπινες κατασκευές), μπορεί να αποδειχθεί επισφαλής. Η επισφάλεια όμως ελαχιστοποιείται και πρακτικά μηδενίζεται εάν έχει ληφθεί υπ' όψιν η γεωλογική ιδιαιτερότητα, και οι επεμβάσεις γίνουν με προσοχή και αφού πρώτα έχουν εκπονηθεί όλες οι απαραίτητες μελέτες και έχουν ληφθεί όλα τα απαιτούμενα μέτρα και τηρηθεί οι κανόνες ασφαλείας.

Στην προκειμένη περίπτωση και γι' αυτό το σκοπό η ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε. έχει ήδη στο παρελθόν (2012) αναθέσει και εκπονήσει με το ΕΚΠΑ ειδική προς τούτο μελέτη.

Πάνω στόχος είναι κάθε επέμβαση στο πεδίο να γίνεται αυστηρά με τήρηση όλων των προβλεπόντων ασφαλείας και πάντα με γνώμονα το όφελος στην εθνική και την τοπική οικονομία, την

προστασία του περιβάλλοντος και την αειφορία οι οποίες, σημειωτέον, με την ορθολογική αξιοποίηση της γεωθερμίας αναμένεται να αναβαθμισθούν κατακόρυφα έναντι της σημερινής χρήσης συμβατικών μορφών ενέργειας ακόμα και σε επίπεδο αισθητικής τοπίου.

Τέλος για πληρέστερη ενημέρωση της εθνικής αντιπροσωπείας κοινοποιούμε το υπ' αρ. πρωτ. 3932 /13-9-2017 έγγραφο της εταιρίας «ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ Α.Ε.» από το οποίο προκύπτει:

- Δεν έχει ληφθεί καμία απόφαση έναρξης εργασιών στη Νίσυρο. Όταν η εταιρία είναι έτοιμη θα παρουσιάσει το πλάνο της, το οποίο και θα θέσει προς διαβούλευση.
- Η εταιρία επιδιώκει τη συνεργασία και τη διαβούλευση με τις τοπικές αρχές και κοινωνίες και δεν πρόκειται να προχωρήσει σε κανένα έργο στο νησί δίχως τη συναίνεση της τοπικής κοινωνίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

Επισυνάπτεται: Το υπ. αρ. πρωτ. 3932/13-9-2017 έγγραφο της ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. (σελ. 4)

Σελίδες απάντησης: 2
Σελίδες συνημμένων: 4
Σύνολο σελίδων: 6

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΑΔΑΜΙΔΟΥ ΕΛΙΣΣΑΒΕΤ

ΔΕΗ
Ανανεώσιμες Α.
 Καινοτομία • Ανάπτυξη • Περιβάλλον

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθμ. Πρωτ.: 8949	
Ημερο.: 13-9-17	Αριθ. πρωτ.: 3932
Ημερομηνία: 13 ΣΕΠ. 2017	

2810

Διεύθυνση Γεωθερμίας & Βιομάζας
 Πληροφορίες: Μ. Χλαμπουτάκης
 Τηλέφωνο: 211 211 8060
 e-mail: mchlaboutakis@ppcr.gr

ΠΡΟΣ:
 Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
 Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
 Υπόψη Προϊσταμένου Τμήματος, κ. Μυλωνά

Περίληψη: Απόψεις ΔΕΗ Ανανεώσιμες ΑΕ επί των θεμάτων που θίγονται στην υπ' αριθ. 8445 4/09/17 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Εμ. Κόνσολα.

Σχετικά: α. Το υπ. αριθμ. πρωτοκ. 2881/06-09-2017 έγγραφο του Αυτοτελούς Τμήματος κοινοβουλευτικού Ελέγχου του ΥΠΕΝ.
 β. Το υπ. αριθμ. πρωτοκ. 9379/11-10-1995 έγγραφο του ΙΓΜΕ
 γ. Το από 8/1/1993 έγγραφο του Τμήματος Γεωλογίας ΑΠΘ (υπ. αριθμ. πρωτοκ. 1197/15-1-1993 ΥΒΕΤ-Δ/νση Φυσ. Πλούτου-Δ/νση Ενεργ. Ορυκτών).

Αξιότιμοι κύριοι,

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε., 100% θυγατρική της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού Α.Ε., συνεχίζει την παράδοση της, ως η πρώτη εταιφεία στην Ελλάδα που από το 1982 δραστηριοποιήθηκε στον τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Ως Εταιφεία, αντιλαμβανόμενη τη σημασία ανάπτυξης έργων ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ, σχεδιάσαμε και υλοποιούμε ένα νέο επενδυτικό μας πρόγραμμα, με γεωγραφική διασπορά σε όλη την Ελληνική Επικράτεια, και δεσμευόμαστε τόσο για την προσθήκη νέων μονάδων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ που θα συμβάλλουν στην επίτευξη των εθνικών στόχων παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, όσο και για την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική ενίσχυση και ανάπτυξη των τοπικών κοινωνιών.

Οι στόχοι μας μπορούν να συνοψισθούν στα εξής:

- Καινοτομία:** Επενδύουμε σε όλες τις καινοτόμες ανανεώσιμες τεχνολογίες για παραγωγή καθαρής ηλεκτρικής ενέργειας με μηδενικές επιπτώσεις στο περιβάλλον. Δημιουργούμε νέα σύγχρονα έργα και αναβαθμίζουμε τη λειτουργικότητα και αποδοτικότητα των υφιστάμενων υποδομών.
- Ανάπτυξη:** Εξασφαλίζουμε τα απαιτούμενα έργα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας κοντά στην κατανάλωση. Αξιοποιούμε τους φυσικούς πόρους με τις λιγότερες δυνατές επιπτώσεις στο περιβάλλον και βελτιώνουμε την ποιότητα ζωής και την καθημερινότητα των κατοίκων των τοπικών κοινωνιών.

- 3. Ασφαλές Περιβάλλον:** Δεσμευόμαστε για την ανάπτυξη έργων ΑΠΕ που εγγυώνται ένα καθαρό, οικολογικό και ασφαλές περιβάλλον όχι μόνο για τους εργαζόμενους, τους συνεργάτες μας και τις τοπικές κοινωνίες στις οποίες δράστηριο ποιούμαστε, αλλά και για τις επόμενες γενιές.

Η χώρα μας έχει πλούσιο δυναμικό ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, το οποίο μπορεί να την οδηγήσει σε ενεργειακή ανεξαρτησία και οικονομική ανάπτυξη, εξασφαλίζοντας παράλληλα ένα καθαρότερο περιβάλλον. Αυτή είναι η εθνική μας περιουσία και οφείλουμε να την αναπτύξουμε προς όφελος των γενιών που ακολουθούν. Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες, είναι η μόνη ελληνική εταιρεία που δραστηριοποιείται και στις 5 μορφές Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, συμβάλλοντας έτσι στην εκμετάλλευση των ανανεώσιμων πόρων.

Σύμφωνα με τον **Μεταλλευτικό Κώδικα**, τα δικαιώματα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης γεωθερμικού δυναμικού (δικαιώματα έρευνας και διαχείρισης όπως μετονομάστηκαν το 2003) ανήκουν αποκλειστικά στο Δημόσιο, όπως όλοι οι ενεργειακοί ορυκτοί πόροι, και ο μοναδικός τρόπος εκμίσθωσης σε τρίτους είναι μέσω διεθνών πλειοδοτικών διαγωνισμών. Μετά την ολοκλήρωση των αρχικών ερευνών σε πολλές περιοχές του ελληνικού χώρου και την ψήφιση του Ν. 1475/1984, η ΔΕΗ (σήμερα ΔΕΗ Α.Ε.) απέκτησε τα δικαιώματα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης γεωθερμικού δυναμικού αρχικά στη Νίσυρο (το 1985). Κατόπιν αυτού, το 2011 τα δικαιώματα έρευνας και διαχείρισης γεωθερμικού δυναμικού στις μισθωμένες περιοχές μεταβιβάστηκαν στη ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε., θέτοντας ταυτόχρονα προθεσμίες για την ολοκλήρωση των ερευνών και εγκατάσταση γεωθερμοηλεκτρικών σταθμών παραγωγής. Η ΔΕΗ Α.Ε. και οι θυγατρικές της, ως Δημόσιες Επιχειρήσεις, τηρούν πιστά τον Νόμο.

Για την υλοποίηση των γεωθερμικών έργων, η ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. επιδιώκει τη συνεργασία και τη διαβούλευση με τις τοπικές αρχές, αλλά και τους πολίτες. Ο Όμιλος ΔΕΗ δεν πρόκειται να προχωρήσει σε κανένα έργο στη Νίσυρο, κόντρα στη θέληση της τοπικής κοινωνίας. Προς αυτήν την κατεύθυνση επιδιώκει διαρκώς, μέσα από διαβούλευση με τους τοπικούς φορείς και τους πολίτες, να επιτευχθεί η κοινωνική συναίνεση για την υλοποίηση των γεωθερμικών έργων, μία κοινωνική συναίνεση η οποία θα στηρίζεται στην επιστημονική γνώση και στις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις.

Το γεγονός ότι προέβη σε διαγωνισμό για την αναζήτηση εταίρου – εξειδικευμένου οίκου για την ανάπτυξη της γεωθερμίας ουδόλως συνιστά μονομερή ενέργεια. Άλλωστε δεν έχει ληφθεί καμία απόφαση έναρξης εργασιών στη Νίσυρο. Όταν η ΔΕΗΑΝ είναι έτοιμη, θα υποβάλει το πλάνο της στους κατοίκους και στους φορείς του νησιού ώστε να γίνει ουσιαστική συζήτηση.

Η ΔΕΗ Α.Ε., αντιλαμβανόμενη επί δεκαετίες και τον κοινωνικό της ρόλο, διασφαλίζει την ηλεκτροδότηση των νησιωτικών περιοχών, με τη λειτουργία κοστοβόρων σταθμών, το κόστος του καυσίμου αναλαμβάνεται από όλους τους Έλληνες Πολίτες μέσω των ΥΚΩ, καθεστώς το οποίο Ευρωπαϊκή Ένωση σχεδιάζει να καταργήσει. Οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν με πετρέλαιο, με αμφιλεγόμενη περιβαλλοντική επίδοση.

Η ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογιών, διασφαλίζουν την ηλεκτροδότηση των νησιωτικών περιοχών αυτών, με την εγκατάσταση και λειτουργία σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, οι οποίοι αξιοποιούν τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, σύμφωνα με τις αρχές της Αειφορίας.

Σχετικά με την αξιοποίηση του γεωθερμικού πεδίου, του οποίου η ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. έχει μισθώσει τα δικαιώματα έρευνας και εκμετάλλευσης, η Εταιρεία σκοπεύει να αξιοποιήσει τη διεθνή εμπειρία και τεχνολογία, με λειτουργία μονάδων ολικής επανεισαγωγής – μηδενικής ρύπανσης.

Ο Όμιλος ΔΕΗ Α.Ε., για τη μελέτη, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων, είναι σε διαρκή και αγαστή συνεργασία με τους επιστημονικούς φορείς και τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα τόσο στην Ελλάδα, όσο και σε διεθνές επίπεδο, αξιοποιώντας την εμπειρία και τεχνογνωσία τόσο των επιφανών Καθηγητών, όσο και νέων ερευνητών, συνεργατών τους. Στο πλαίσιο αυτό, εδώ και δεκαετίες, έχει ζητήσει τις επιστημονικές τους απόψεις, τόσο ως προς τα χαρακτηριστικά του γεωθερμικού πεδίου της Νισύρου, όσο και τον ορθολογικό τρόπο διαχείρισης του σε ενεργές ηφαιστειακές περιοχές. Σύμφωνα με το υπ. αριθμ. πρωτοκ. 9379/11-10-1995 έγγραφο του ΙΓΜΕ (β' σχετικό), «η εκμετάλλευση του γεωθερμικού πεδίου της Νισύρου δεν είναι δυνατόν να επιφέρει φυσικο-χημικές ανισορροπίες τέτοιες που να μπορούν να προκαλέσουν ηφαιστειακή επαναδραστηριοποίηση του οικοδομήματος της Νισύρου». Επιπλέον σε αντίστοιχο έγγραφο του Τμήματος Γεωλογίας του ΑΠΘ, γ' σχετικό, γνωστοποιείται ότι «από τη διεθνή βιβλιογραφία αλλά και πρακτική δεν προκύπτει ότι η εκμετάλλευση γεωθερμικών πεδίων στον κόσμο προκαλεί ηφαιστειακές εκρήξεις». Επιπλέον σημειώνεται ότι «από την παρακολούθηση της λεπτομερούς σεισμικής δραστηριότητας σε γεωθερμικά πεδία της Ιταλίας και Ιαπωνίας δεν πρόκυψε κανένα στοιχείο μεταβολής της σεισμικής δραστηριότητας της περιοχής», αλλά και ότι «στη Νίσυρο υπάρχει και ένας άλλος μικρότερος κίνδυνος, από φρεατικές ή υδροθερμικές περιοχές που δημιούργησαν μέχρι τώρα πάνω από 20 κρατήρες στη περιοχή Λακκί». Σημειώνεται επίσης ότι «Η γεωθερμική εκμετάλλευση θα μπορούσε στην περίπτωση αυτή να είχε ευεργετικές επιπτώσεις, αφού τα αίτια που δημιουργούν τις φρεατικές εκρήξεις συνδέονται με έντονες πιέσεις από υδροθερμικά ρευστά που κυκλοφορούν σε κάποιο βάθος και διευκολύνονται από τη σεισμική δραστηριότητα. Οι γεωτρήσεις προκαλούν την εκτόνωση των ρευστών στην επιφάνεια μέσω εντελώς ελεγχόμενων συνθηκών. Υστερα από δλα αυτά γίνεται σαφές ότι μπορεί να αναπτυχθεί στη Νίσυρο η γεωθερμική εκμετάλλευση χωρίς φόβο για ηφαιστειακή έκρηξη εξ αιτίας της»

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. ανέθεσε το 2012 στο ΕΚΠΑ, τη σύνταξη σχετικής μελέτης με τίτλο «Εκπόνηση Μελέτης Επικινδυνότητας του Ηφαιστείου Νισύρου με διερεύνηση των συνεπειών εκμετάλλευσης του Γεωθερμικού Δυναμικού». Στη μελέτη αυτή, η έμπειρη επιστημονική ομάδα, αναφέρει ότι «Σε μια εποχή όπου, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο του Κιότο, καλούμαστε να ελαττώσουμε την αύξηση των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου κατά 8% έως το 2012 και να επιτύχουμε τους στόχους της Λευκής Βίβλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για 20% ελάττωση των ρύπων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, 20% παραγωγή ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές και 20% εξοικονόμηση ενέργειας έως το έτος 2020, σε σχέση με το 1990.

Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες, ως Δημόσια Επιχείρηση του Ομίλου ΔΕΗ Α.Ε., επαναλαμβάνει τη πάγια άποψή της επιδιώκει τη συνεργασία και διαβούλευση με τις τοπικές αρχές, αλλά και τους πολίτες, με στόχο να επιτευχθεί η κοινωνική συναίνεση, βάσει επιστημονικών τεκμηριωμένων απόψεων, για την υλοποίηση των γεωθερμικών έργων. Το συμφέρον του νησιού και η προστασία της υγείας των πολιτών συνιστά αδιαμφισβήτητο μέλημα της Εταιρείας. Δηλώνουμε ότι δεν υπάρχει καμία πρόθεση, ούτε εξυπηρετεί καμία ανάγκη να γίνουν παρεμβάσεις στο χώρο της καλδέρας, με εγκαταστάσεις υποδομών ολικής επανεισαγωγής – μηδενικής ρύπανσης.

Εν κατακλείδι και ως προς τα ερωτήματα που τίθενται από τον Βουλευτή κο. Μ. Κόνσολα, οι θέσεις μας μπορούν ν α συνοψισθούν ως έχή:

1. Η ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. προκήρυξε έναν διαγωνισμό, ώστε μετά την πραγματοποίηση ερευνών και γεωτρήσεων, να μπορεί να γίνει η ηλεκτροπαραγωγή, με Εταίρο διεθνούς κύρους και υψηλής τεχνογνωσίας, με την απαραίτητη προϋπόθεση τη σύμφωνη γνώμη και την κοινωνική συναίνεση της πλειοψηφίας των κατοίκων της περιοχής.
2. Ο Όμιλος ΔΕΗ είναι σε διαρκή και αγαστή συνεργασία με τους επιστημονικούς φορείς και τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα της Ελλάδας, όσο και σε διεθνές επίπεδο, αξιοποιώντας την εμπειρία και τεχνογνωσία τόσο των επιφανών Καθηγητών, όσο και νέων ερευνητών, συνεργατών τους.
3. Η Γεωθερμική Ενέργεια θεωρείται ανανεώσιμη επειδή είναι ανεξάντλητη, δεδομένου ότι το γεωθερμικό ρευστό θερμαίνεται από τα έγκατα της Γης και ανακυκλώνεται με την τεχνολογία επανεισαγωγής. Σε παγκόσμιο επίπεδο δεν έχει παρατηρηθεί η εξάντληση του γεωθερμικού ταμιευτήρα. Στο Λαντερέλο της Ιταλίας οι γεωθερμικές μονάδες λειτουργούν για παραπάνω από έναν αιώνα, μέσω επιστημονικής ορθολογικής διαχείρισης. Στο πλαίσιο αυτό, με σεβασμό τις αρχές της αειφορίας, μπορεί να διασφαλιστεί η περιβαλλοντική ισορροπία σε ένα μικρό νησί, όπως η Νίσυρος.

Είμαστε πάντα στη διάθεσή σας για κάθε συμπληρωματική πληροφορία και διευκρίνιση.

Με τιμή

Ηλίας Μοναχολιάς
Διευθύνων Σύμβουλος

Κοινοποίηση :

- ΥΠΕΝ/Διεύθυνση ΑΠΕ και Ηλ. Ενέργειας/Τμήμα Σχεδιασμού και Εποπτείας ΑΠΕ
- ΥΠΕΝ/Διεύθυνση Πολιτικής και Ερευνών
- Α.Δ. Αιγαίου
- ΥΠΕΝ/Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης
- Πρόεδρο Ομίλου ΔΕΗ Α.Ε., κ. Μ. Παναγιωτάκη